

EGYÜTT HALADÓ

MIGRÁNS GYERMEKEK AZ ISKOLÁBAN

OKTATÁSI SEGÉDANYAG AZ ÁLTALÁNOS ÉS KÖZÉPISKOLÁK SZÁMÁRA

dr. Gréczi-Zsoldos Enikő ÖNISMERET ÉS PÁLYATERVEZÉS

EURÓPAI INTEGRÁCIÓS ALAP

Készült az Európai Unió, Európai
Integrációs Alapjának támogatásával.

Önismeret és pályatervezés

dr. Gréczi-Zsoldos Enikő

Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.
egyutthalado@uni-miskolc.hu

Miskolc, 2014.

Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának
Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében

SZERZŐ

dr. Gréczi-Zsoldos Enikő

Szerkesztette: Varga Attila K.

Grafika: Rostás Édua

Fotó: dr. Gréczi-Zsoldos Enikő,
illetve a többi fotó a kötet végén részletezve

A szerző minden jogot fenntart a kézirat minden
szöveges és grafikai elemével kapcsolatosan (kivétel a kötet végén
részletezett jogdíjmentes fotók köre)!

**A kézirat weboldalunkon elektronikus formában megtekinthető,
de módosításához, másolásához, bármilyen haszonszerzéssel
járó használatához vagy továbbadásához
a szerző nem járul hozzá!**

<http://egyutthalado.uni-miskolc.hu>

EURÓPAI INTEGRÁCIÓS ALAP

A projekt az Európai Unió Európai Integrációs
Alapjának támogatásával valósul meg.

TARTALOMJEGYZÉK

Önismeret	5
Az én világom	6
A serdülő	14
A sport	19
A társas élet	27
Szűkebb környezetem	28
Tágabb környezetünk	34
A társadalom	38
Pályaorientáció	43
A jövő – a célok	51

Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.

egyutthalado@uni-miskolc.hu

Készült a Miskolci Egyetemen

Önismeret

EGYÜTTTALADÓ
MIGRÁNS GYERMEKEK AZ ISKOLÁBAN
Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.
egyutthalado@uni-miskolc.hu

AZ ÉN VILÁGOM

1. Töltsd ki a táblázatot az adataiddal!

SZEMÉLYI ADATLAP

Vezetéknév:	
Keresztnév:	
Nemzetiség:	
Születési hely (ország, település):	
Lakhely:	
Életkor:	
Anyanyelved:	
Beszélt nyelvek:	
Milyen országban éltél már?	

2. Tervezz névkártyát vagy névjegykártyát! Rajzolhatsz, díszíthetsz is.

3. Olvasd el!

A csecsemőkor az első életév végéig tart. A kisgyermekkor a hatodik életév végén, az iskolakezdéssel ér véget. Magyarországon 16 éves korig kötelező járni iskolába.

4. Egészítsd ki a mondatokat!

Pl. Amikor csecsemő voltam, még nem tudtam beszélni.

Amikor csecsemő voltam, _____

Amikor kisgyermek voltam, _____

Amikor óvodás voltam, _____

Amikor első osztályos voltam, _____

5. Gyűjtsd ki az előző feladat mondataiból a múlt idejű igéket (-t, -tt)! Pl. voltam.

6. Töltsd ki a táblázatot a példának megfelelően!

Hány? Mennyi?	Hányadik?
1 (egy)	első
2 (két, kettő)	második
3 (három)	
4 (négy)	
5 (öt)	
10 (tíz)	
27 (huszonhét)	
100 (száz)	
1000 (ezer)	

7. Milyen vagy? Írj öt rád jellemző állítást!
Pl. Bátor lány / fiú vagyok.

8. Ragassz ide magadról egy csecsemőkori és egy mostani fényképet!

9. Írd le vagy mondd el! Milyen voltál régen? Milyen vagy most?

Milyen voltál akkor? _____

Hány kg-mal születted? _____

Milyen volt a hajad színe? _____

Milyen volt a szemed színe? _____

Milyenebb lettél? _____

Milyenebb vagy most? _____

Ha változott, milyenebb lett azóta a hajad? _____

Ha változott, milyenebb lett a szemed? _____

10. Milyen vagy? Rajzold le!

11. Milyennek látod most magad? Írd le a jellemző **külső** és **belső tulajdonságaidat!**

külső tulajdonságaim

belső tulajdonságaim

_____	_____
_____	_____
_____	_____

12. Melyek a **jó** és a **rossz tulajdonságaid?**

jó tulajdonságaim

rossz tulajdonságaim

_____	_____
_____	_____
_____	_____

13.

a) Képzeld virágnak magad! Milyen virágnak látod magad? Rajzold le! Írd a kép mellé a virág nevét!

b) Képzeld állatnak magad! Milyen állatnak látod magad? Rajzold le! Írd a kép mellé az állat nevét!

14. Álarcjáték. Készíts magadnak álarcot! Az álarc azt ábrázolja, ami vagy amilyen szeretnél lenni!

15. Mindenki vegye fel az álarcát! A többiek tegyenek fel kérdéseket! Találják ki, hogy ki milyen álarcot készített!

16. Szeretnél változtatni a tulajdonságaidon? Írd le, milyen szeretnél lenni!

17. Olvasd el! Húzd alá a szövegben a tárgyragos főneveket!

A főúr, aki a sárkányokat szerette
(kínai mese)

She főúr annyira kedvelte a sárkányokat, hogy telefestette-faragtatta a házát sárkányokkal. Amikor az égből lakozó igazi sárkány ezt megtudta, leszállt a földre, odafeküdt She háza elé, fejét a kapu küszöbére, farkát az ablakpárkányra helyezte. A főúr megpillantotta az igazi sárkányt, és eszt vesztve menekült ki a házából. Ebből látszik, hogy She nem szerette a sárkányokat. A sárkányok hasonmását szerette, de az igazi sárkánytól irtózott.

Shen Zi

18. Írd le, hogy mi a mese lényege!

19. Te mitől félsz? Írd vagy rajzold le!

20. Van beceneved? Van, aki nem a keresztnéveden szólít? Miért kaptad ezt a nevet?

21. Képzeld el azt a helyzetet, hogy egy barátod meghívott egy internetes közösségi oldalra, ahol néhány mondatban be kell mutatkoznod. Írd a vonalra a bemutatkozó szövegedet!

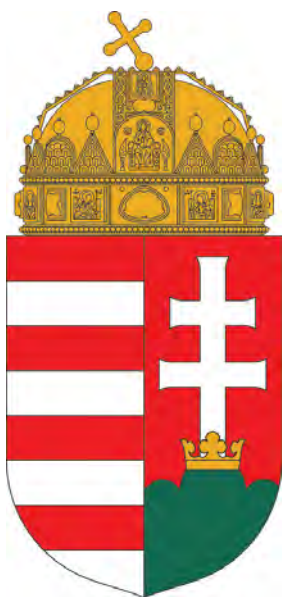

22. Olvasd el! Húzd alá a szövegben a tárgyragos főneveket (-t/ -ot/ -et/ -öt/ -ait/ -eit)!

A címer régen egy családnak az egyik jelképe volt. Címeres zászlókkal és pajzsokkal vonultak például harcba. A vár fokára is tűztek zászlót és címert. A címeren ábrázolt állatok, növényi minták és egyéb képek, feliratok jelképesen ábrázolták a család tetteit, cselekedeteit, tulajdonságait. Az országoknak is van címere. Az ott élő nép életét, történetét ábrázolják jelképesen.

23. Itt látod a magyar címert. Rajzold vagy ragaszd ide annak az országnak a címerét, ahonnan származol!

24. Csoportmunka. Alkossatok 4-5 fős csoportokat!

1. Készíts kartonból egy **címet**! A **címer** bemutatja a **tulajdonság**aidat. A **címerre** írhatsz vagy rajzolhatsz.

2. Kié a **címer**? Találjátok ki!

3. Mit ábrázolnak a **címerek**?

Jegyezz fel tárgyragos alakokat (-t/-ot/-et/-öt/-ait/-eit)!

4. Alkoss mondatokat a lejegyzett szavakból!

5. Írj egy **bemutató** verset!

A SERDÜLŐ

25. Olvasd el! Figyeld meg a szövegben a nő szót!

A serdülőkor az ember életének egy szakasza. A 13-18 éves fiatalokat nevezzük serdülőnek. Ekkor sokat nő, fejlődik a gyerek. A lányok érzékenyek, könnyen elsírják magukat, máskor nevetgélnek. Megjelennek rajtuk a külső női jegyek. A fiúk nagyot nőnek, férfiasak lesznek, megizmosodnak, bajuszuk, szakálluk kezd nőni. A fiúk és a lányok arcán pattanások jelennek meg. Gyakran szerelmesek. A fiatalok önállóbbak lesznek. A serdülőket kamaszoknak is nevezik.

26. Pótold a hiányzó betűket!

serd__lő pat__aná__ baj__sz szak__ll ka__asz fi__tal

27. Mi jellemzi a **serdülő** lányokat és fiúkat? Melyek a közös tulajdonságaik? Kösd össze a tulajdonságokat a képpel!

fejlett
érzékeny
izmosodik
önálló
bajusza, szakáll a nő
nőies
szerelmes
férfias
pattanásos

28. Válaszd ki az előző feladat tulajdonságai közül a milyen? kérdésre válaszolókat! Hogyan változik a serdülő? Írd le!

pl. fejlett

fejlettebb

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

29. Egészítsd ki a mondatokat a megadott igék megfelelő ragoz alakjával!

A serdülők külseje megváltozik: hirtelen _____ (megnő),
felnőttebbé _____ (válík).

Előserdülésnek vagy prepubertásnak _____ (nevez) a 9–12.
életévig tartó korszakot.

A kamaszok sokszor _____ (tagad) a szabályokat.

A szervezetben _____ (elkezd) működni a nemi hormonok,
ezek _____ (megterhel) az idegrendszert.

A serdülők _____ (keres) a kortárs közösséget.

A kamaszok sokszor ellentétbe _____ (kerül) a szüleikkel,
a felnőttekkel.

30. Mik azok a hormonok? Nézz utána az interneten, majd foglald össze néhány mondatban!

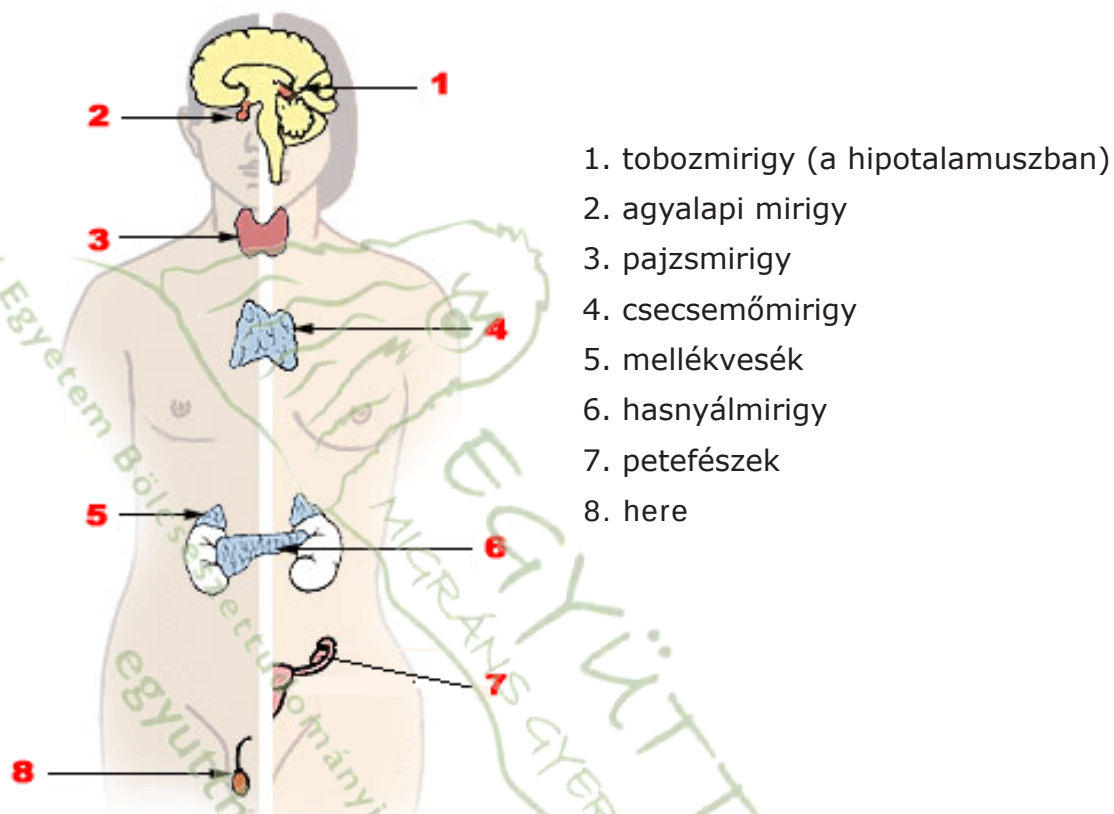

EURÓPAI INTEGRÁCIÓS ALAP

31. Itt láthatod azokat a szerveinket, amelyek *hormont* termelnek. Olvasd el!

Az agyalapi mirigy termeli a növekedési *hormont*. A mellékvese és a here *hormonjai* játszanak szerepet a férfiasság kialakulásában. A petefészkekben termelődnek a női nemi *hormonok*, ezek segítenek később a szülésben is.

32. Folytasd a példa szerint! Hol? agy → agyban (-ban / -ben).

mirigy → _____

here → _____

mellékvese → _____

hipotalamusz → _____

petefészek → _____

33. Olvasd el!

A fészek szót többféle értelemben használják a magyar nyelvben. Jelentheti a madár vagy rovar lakóhelyét. A darázsfészek egy finom süteménynek is a neve. A fészek emberi lakóhelyet, ősi származási helyet is jelölhet. A szót 'félreeső település' jelentésben is használhatjuk. A fészek keletkezési helyet is jelölhet.

34. Írj olyan szókapcsolatokat vagy szóösszetételeket, amelyek bemutatják a fészek szó különböző jelentéseit!

madár élőhelye: _____

rovar lakóhelye: _____

emberi származási hely: _____

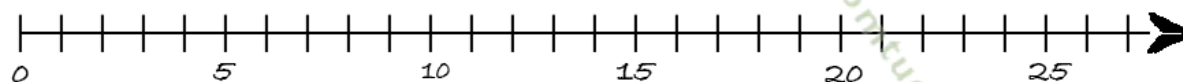
félreeső település: _____

keletkezési hely: _____

35. Keresd a megoldást az olvasmányaidban! Az alábbi időegyenesen ábrázold az életszakaszokat!

életévek

Akkor jó egy osztályközösség, ha _____

Akkor jó egy osztályközösség, ha _____

37. Írj olyan *köszönéseket*, amelyeket barátaid, osztálytársaid üdvözlésére használsz! Pl. szevasz.

10/10/2015

_____/_____/_____/_____/_____/_____

A SPORT

38. Olvasd el! Karikázd be az ígétet!

A *sport* segít abban, hogy az izmok fejlődjenek. Aki *sportol*, az egészséges, erős lesz. Egészségesebb, mint az, aki egész nap a tévé vagy a számítógép előtt ül.

39. Szócsalád. Milyen szavakat alkothatunk a *sportból*? Írd le!

-ol

-ág

-oló

SPORT

-szer

-os

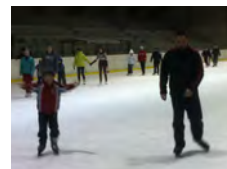
-hír

40. Töltsd ki a táblázatot a példa szerint!

alapfok	középfok (-abb / -ebb)	felsőfok (leg-...-abb / -ebb)
egészséges	egészségesebb	legegészségesebb
erős		
izmos		
sportos		
friss		

41. Milyen sportokat ábrázol a kép? Kösd össze!

futball/foci

futás

tenisz

úszás

karate

kungfu

aerobik

kosárlabda

síelés

kézilabda

vízilabda

rali

vívás

autóversenyzés

korcsolyázás

súlyemelés

kajak-kenu

lovaglás

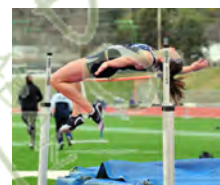
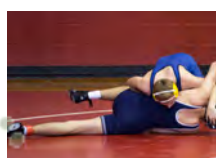
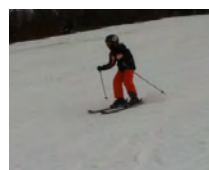
magasugrás

fallabda

lólengés

díjugratás

birkózás

42. Gyűjtsd ki az **-ás, -és** toldalékos főneveket az előző feladat szavaiból!

43. Csoportosíts a 41. feladat **sportágait** az alábbi táblázat szerint!

téli sport	
labdajáték	
vízi sport	
lovassport	
küzdősport	
torna	

Válaszd ki azokat a **sportágakat**,

amelyekben az erő a fontos: _____

amelyekben a gyorsaság a fontos: _____

44. Írd le, hogy mit csinál az, aki a fenti **sportokat** űzi! Pl. **kosárlabda** → **kosárlabdázik**.

45. Hogyan képeztél főnévből igét? Milyen képzőket használtál? Az előző feladatban leírt szavakban húzz függőleges vonalat a szótő és a képző közé! Pl. aerobik|ozik.

-ik: _____

-(e)z: _____

-zik, -ezik, -ozik, -ázik: _____

-l, -el, -al: _____

-at, -et: _____

Melyek azok az igék, amelyeknél a főnévre jellemző **-ás, -és** toldalékot elhagytad?

46. Milyen sportágakat ismersz még? Sorold fel!

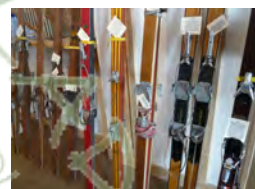
47. Kösd össze a sportszerek nevét a képpel!

kosárpálánk

korcsolya

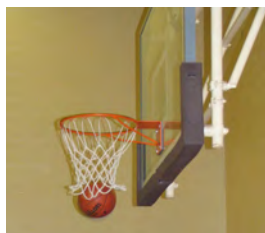

evezőlapát

teniszütő

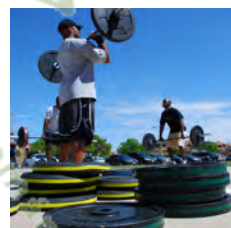

síléc

súly

tollaslabda

48. Egészítsd ki a mondatokat az előző feladat szavainak ragos alakjaival!

A kosárlabdával a _____ dobnak.

A _____ a jégen siklanak.

A _____ a havon csúsznak.

A _____ vívnek.

A _____ ütik a teniszlabdát.

A _____ a vízben eveznek.

A súlyemelő nehéz _____ emel.

49. Te mit **sportolsz**? Melyik **sportág** a kedvenced?

Ehhez a sporthoz van szükséged eszközre? Ha igen, mi az?

50. Olvasd el!

A magyar fiatalok a *kajak* szót nemcsak a sportágra használják. Ezt mondják, ha valami tetszik nekik. Azt jelenti: 'jó, remek'.

51. Írj még néhány olyan szót, ami azt jelenti: jó!

52. Olvasd el!

A sakk is egy *sport*. Az agy tornája.

Mit csinálnak a képen? _____

53. Szótárazás. Egészítsd ki a táblázatot!

magyarul	angolul	anyanyelveden
futball/foci	futball	
	handball	
úszás		
kungfu		
	water polo	
	ice skating	
birkózás		
	riding	
fallabda		

54. Szómagyarítás. A magyar nyelvben sok idegen elnevezésű *sportág* van. Nevezd meg magyarul! Keress utána!

windszörf

bowling

snowboard

rafting

boks

jetski

55. Alkoss összetett szavakat! A szó előtagja a *sport* szó legyen!

egyesület

közvetítés

fogadás

létesítmény

jelvény

Írj mindegyik szóval egy mondatot!

56. Alkossatok 3-4 fős csoportokat!

- Gyűjts keleti küzdősport-neveket!
- Nézz utána a gyűjtött sportágak legjellemzőbb vonásainak! Mindegyikről írd egy-egy jellemző mondatot!
- Nézz utána a következő sportágaknak: *ulama, kempo, nanbudo, kangoo jump*! A gyűjtőmunka után álljatok az osztály elé párosával! Mutassatok a sportágra jellemző mozdulatsort! Mondjatok néhány jellemző mondatot a sportágról, pl. honnan származik, milyen típusú sportág!
- Találj magyar elnevezést az előző feladat szavaira!

Készült a Miskolci Egyetemen

A társas élet

EGYÜTTTALADO
MIGRÁNS GYERMEKEK AZ ISKOLÁBAN
Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.
egyutthalado@uni-miskolc.hu

SZŰKEBB KÖRNYEZETEM

57. Olvasd el! Mit csinálunk még együtt? Sorold fel!

Az ember *társas* lény. Másokkal él együtt a családban, az iskolában, a lakóhelyén, egy országban. Egymással élünk, beszélgetünk, játszunk, dolgozunk.

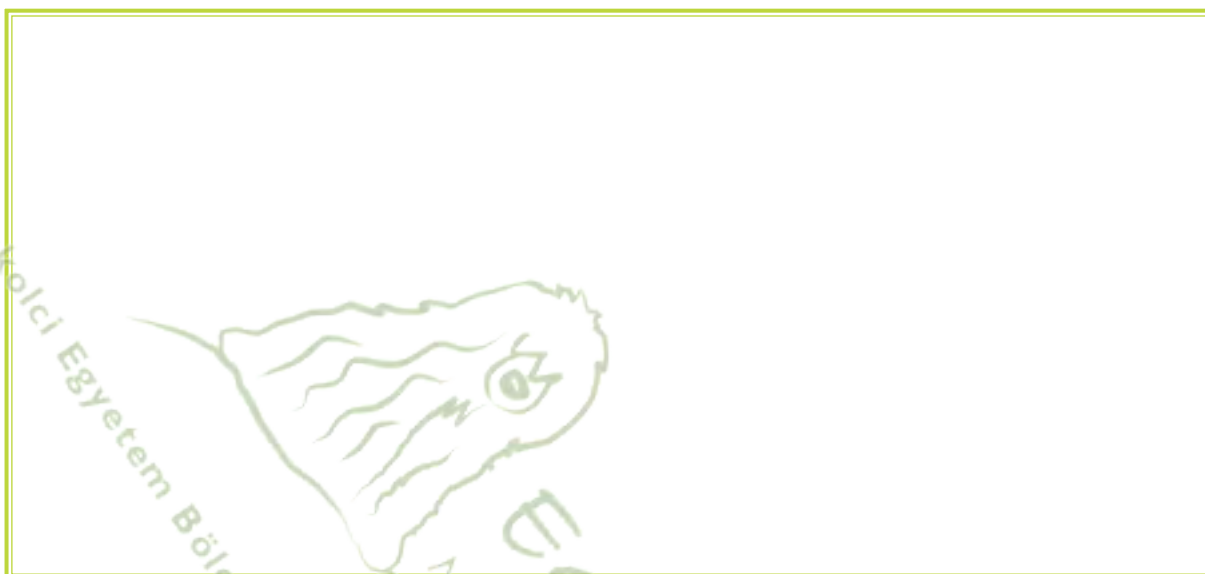
58. Készíts családfát! Írd be a szüleid, nagyszüleid, testvéreid nevét! A név alá írd a foglalkozásukat!

59. Melyikük *foglalkozása* tetszik neked? Miért? Fogalmazd meg néhány mondatban!

60. Rajzold le a szobádat!

61. Melyek a kedvenc tárgyaid a szobádban? Írd le!

62. Olvasd el!

Egy kapcsolatban lehetünk barátok, testvérek, osztálytársak, hozzátartozók, rokonok, munkatársak, házastársak, csapattársak, szerelmesek.

63. Te miben vagy társa valakinek? Fogalmazz mondatokat!

társa	valakinek valamiben
-------	------------------------

 64. Írd le annak a nevét, aki a legközelebb áll hozzád...!

...a családban: _____

...a barátok közül: _____

...az osztálytársak közül: _____

 65. Válaszolj a kérdésekre!

Ki az az osztályból,

akivel jó párost alkotnátok?

akivel szívesen dolgozol együtt?

akivel a legjobb vicces dolgokban együtt lenni?

 66. Ismered a Harry Potter-történeteket? Ki a kedvenc szereplőd?

 67. A te osztályodba érkezik ez a szereplő. Hová ülteted?

 68. Írd le a kedvenc szereplőd tulajdonságait!

 69. Miben hasonlít hozzád ez a szereplő?

70. Fogalmazz mondatokat a példa szerint!

Bízom a barátomban.

Bízom _____

Hiszek _____

Csalódtam _____

bízik	vmiben
hisz	
csalódik	

71. Húzd alá a jó választ! Milyen az, aki...

- ...a fogához veri a garast: jó fogú fösvény adakozó
- ...a kákán is csomót keres: akadémkoskodó alapos rendszerető
- ...a rövidebbet húzza: szerencsés hétalvó nincs szerencséje
- ...nagy lábon él: nagy lábú költekező kötekedő
- ...fenn hordja az orrát: magas makacs gőgös

72. Dolgozz együtt a padtársaddal! Cseréljétek ki a tankönyveiteket! Írd le az egyik ablakba a társad külső tulajdonságait, a másik ablakba a belső tulajdonságait! Amikor készen vagytok, olvassátok fel! Beszéljétek meg, hogy ti magatokat így jellemzitek-e!

73. Az egyik tanuló szemét kössétek be! Egy másik tanuló a hangjával irányítsa őt a tanteremben! Ne érjen hozzá senki!

74. Bemutatjuk Kócost. Olvasd el!

A segédkönyveink kedves pulikutyája Kócos. A puli ősi magyar kutyafajta. A pásztoroknak a juhok terelésében segített. A pulikutya lehet fehér szőrű is. Kócosnak hosszú fekete szőre van, ez a védjegye. Játékos, barátságos állat, szereti a gyerekek társaságát. A könyvek lapjain időnként összekeveri a betűket, kiborítja a festéket, rátapos a betűkre.

75. Hasonlóan te is mutasd be az egyik barátodat!

76. Képzeld el azt a helyzetet, hogy új tanuló kerül az osztályodba. Barátok lesztek, elhívod magadhoz. Hogy mutatnád be a szüleidnek? Fogalmazz legalább 5 mondatot!

77. Magánéletünkben és hivatalos kapcsolatainkban *nőként* vagy *férfiként* veszünk részt. Miként? Írd a megfelelő helyre a megadott szavak ragoz alakjait!

diák, osztálytárs, gyerek, unoka, állampolgár, munkavállaló

Az iskolai kapcsolataimban _____ veszek részt.

A családban _____ vagyok jelen.

A társadalomban _____ élek.

78. Kösd össze az egymáshoz tartozókat!

tanár

fiatal

főnök

diák

idős

férfi

nő

beosztott

79. Vitassátok meg, hogy mi a véleményetek Bella Swan szavairól:

„Meg sem próbáltam úgy tenni, mintha olyan lennék, mint mindenki más.”! (Stephenie Meyer: *Alkonyat* 47.o.)

TÁGABB KÖRNYEZETÜNK

80. Írj általad kedvelt és nem kedvelt **tulajdonságokat!**

kedvelt tulajdonságok

nem kedvelt tulajdonságok

81. Pótold a szóközöket!
Írd le a mondatokat!

Azenekarzenészekcsoportja.

Azenekarbanhangszerekészenészekegyütműködésére vanszükség.

Azeneiegyütteseketbandánakésformációnakisnevezhetjük.

82. Húzd alá a szövegben a **csoportra** utaló szavakat!
Másold ide!

83. Olvasd el!

Az emberek *kapcsolata* sokrétű. Lehet szoros, családi vagy baráti kötődés két ember között. A szüleinkhez és a testvéreinkhez fűz a legszorosabb kapcsolat. A fiatalok gyakran szórakoznak baráti társaságokban, kortárs csoportokban. Van hivatalos kapcsolat két ember között, ilyen a tanár-diák viszony és a munkatársi kapcsolat. A társadalmat egyenrangú és alá-fölérendelt emberi viszonyok építik. Minden közösségnek vannak szabályai. Egy társadalomban a gyermekek, a fiatalok és a felnőttek életét is viselkedési normák határozzák meg.

84. Húzd alá a szövegben

- piros színnel a 'kapcsolat' jelentésű szavakat,
- kék színnel az emberi csoportokat jelölő szavakat!

85. Gyűjts a szövegből és tapasztalataid alapján példát *magánjellegű és hivatalos kapcsolatra!*

magánjellegű kapcsolat

hivatalos kapcsolat

_____	_____
_____	_____
_____	_____

86. Az alábbi mondatokban a **-nak/-nek** rag használatára olvashatsz példákat. Válassz ki egy mondatot és írd meg egy 4-5 mondatos történetet úgy, hogy a választott mondat benne legyen a szövegben!

Zolinak tetszik a pólód.

Ákosnak van egy zenekara.

Shan levelet írt Linek.

Tasnim nekiment Sarahnak.

A szüleim hisznek nekem.

87. Kösd össze az egymáshoz tartozó alakokat!

nekem ő nektek ők

te nekünk ti

neked én neki

88. Mit csinálsz, ha vitád van valakivel? Húzd alá!

elkerülöm
megbeszélem vele
megverem
megpofozom
nyugodtan elmondom
a véleményemet
meghallgatom őt
belerúgok
lehetőséget adok
a bocsánatkérésre

89. Az alábbi feladatban serdülők *problémáját* olvashatod. Hogy segítenél a *problémájában*, ha az osztályodban tanulna ez a diák? Fogalmazd meg néhány mondatban!

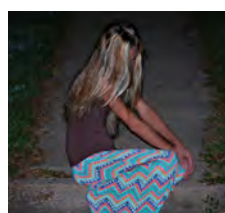
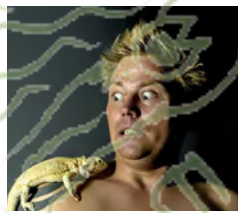
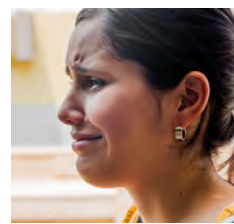
I. 14 éves lány vagyok. Nem érzem jól magam a bőrömben. Testesebb, kövérebb vagyok a többieknél, ezért a fiúk kinevetnek, a lányok nem barátkoznak velem.

2. 13 éves fiú vagyok. Sérült az egyik kezem, a fiúk nem szeretik, ha beállok a sportjátékaikba, azt mondják rám, hogy nyomorék vagyok.

90. Társítsd az érzelmeket a képpel!

öröm harag meglepődés ijedtség félelem várakozás undor szomorúság

91. Mondd el, mikor érzel vagy éreztél ilyet!

92. Milyen jelekből ismerted fel a képen az érzelmeket?

öröm: _____

harag: _____

meglepődés: _____

ijedtség: _____

félelem: _____

várakozás: _____

undor: _____

szomorúság: _____

93. Gesztus+szótár. Mit jelent? Írd a gesztus mellé, milyen érzelmet fejezhet ki!

bólintás: _____

fejrázás: _____

fejtámasztás: _____

hajcsavargatás: _____

szem meresztése: _____

ujjak a száj előtt: _____

felemelt ujj: _____

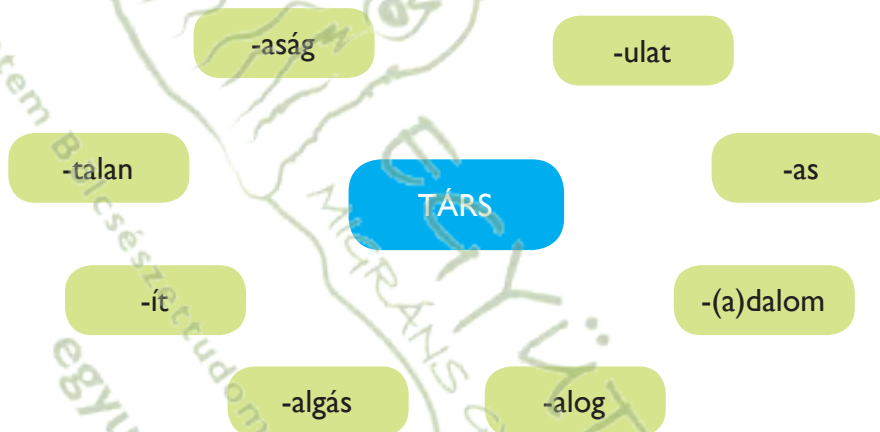

A TÁRSADALOM

94. Olvasd el! Húzd alá az igéket!

A *társadalom* emberek csoportja. A közös lakóterületen élő emberek egyfajta rend szerint élnek együtt. Szabályok irányítják életüket és egymáshoz való viszonyukat. A *társadalom* szó a *társ* szóból született. Azt fejezi ki, hogy az emberek nem csupán egymás mellett élnek, hanem egymással kapcsolatban állnak.

95. Képezz szavakat!

96. A képzett szavak mindegyikével írd egy-egy mondatot!

97. Mit jelent a **társulat** szó?
Segít a kép.

98. Olvasd el!

Az emberi *társadalom* a Földön alakult ki. Földünkön hét földrész, kontinens van: Ázsia, Afrika, Amerika (Észak- és Dél-Amerika), Antarktika, Európa és Ausztrália. A földrészeken belül országokat, államokat határolhatunk el. Országoként más-más törvényeik vannak az embereknek. A törvények és a jogszabályok az együttélést segítik.

99. Képezz szavakat a példa szerint! Használd a **-nként, -onként, -enként** képzőket!

ország + onként → **országoként**

földrész + _____ → _____

állam + _____ → _____

város + _____ → _____

település + _____ → _____

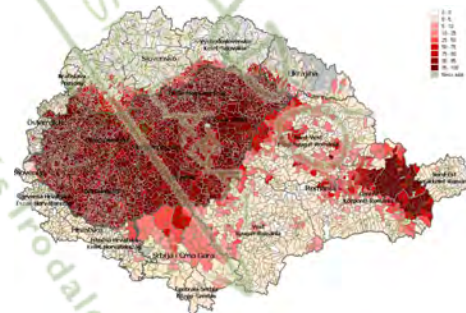
osztály + _____ → _____

ember + _____ → _____

100. Olvasd el! Írd le a szövegből a számokat!

Egy-egy *ország* területén több nép, nemzetiség él. Magyarországon kb. 9, 5 millió magyar él. Rajtuk kívül más nemzetiségi csoporthoz tartozók alkotják az ország lakosságát. A magyarság mai lélekszáma kb. 14, 5 millió fő. Az első világháború után a trianoni szerződéssel a magyarság egy része nemzeti kisebbséggé vált. Kb. 2,5 millióan élnek a szomszédos országokban és kb. 2 millióan szerte a világban.

101. **Hol** van? Válaszolj!

A Kárpát-medencében él a legtöbb magyar. Válaszolj!

Magyarország

Budapest

Hongkong

Szíria

Amerika

-on / -en / -ön

-ban / -ben

102. Nyelvi lego. Kócos szétszedte a szavakat szótagokra. Egészítsd ki a szavak elejét és végét!

___ z e t i ___

___ l á g h á ___

___ lek ___

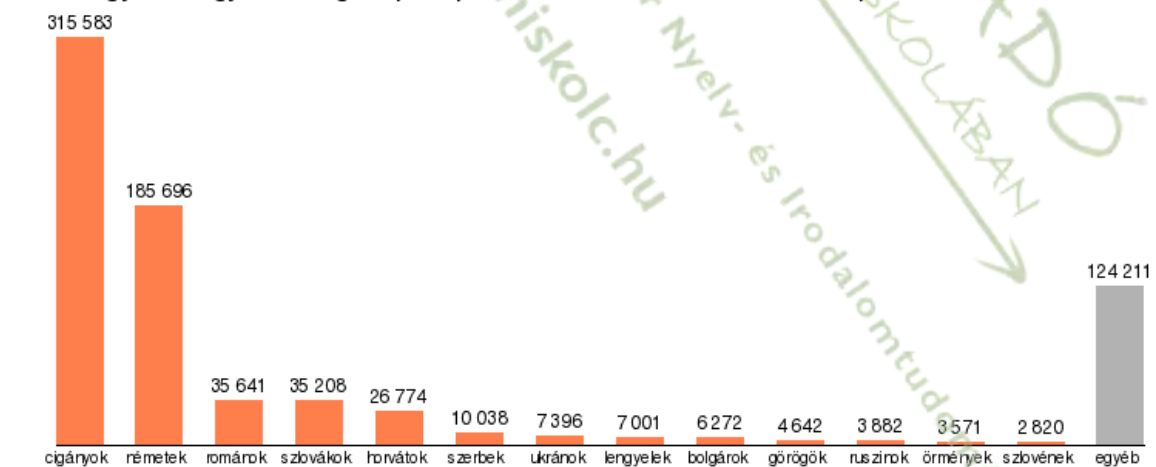
___ ző ___

___ s z é ___

103. Nézd meg a grafikont, majd egészítsd ki a mondatokat!

Egyes magyarországi népcsoportok lélekszáma a 2011-es népszámlálás szerint

Forrás: Központi Statisztikai Hivatal. Grafika: Wikipédia.

A cigányok _____ vannak, mint a ruszinok.

A felsoroltak közül a legkevesebben a _____ élnek Magyarországon.

A németeknél több _____ él az ország területén.

A _____ és a _____ nagyjából egyenlő számban vannak jelen.

104. Milyen közösségeknek vagy tagja?

105. Olvasd el! Húzd alá a vallások nevét!

A Föld népessége ma eléri a 7 milliárdot. A Földön élő emberek nemcsak nemzetiségi, hanem vallási csoportokhoz is kötődnek. A nagy világvallások közé a kereszténységet, az iszlámot, a buddhizmust, a zsidó vallást és a hinduizmust sorolják.

106. Kösd össze az összetartozókat!

keresztény

iszlám

buddhista

zsidó

hindu

107. Válaszolj!

- Te melyik országból származol? _____
- Mi az anyanyelved? _____
- Mi a nemzetiséged? _____
- Mi a vallásod? _____

108. Írj egy-egy mondatot a megadott szavak segítségével!

1. katolikusok és protestánsok alkot kereszténység két fő ága

2. iszlám hívők muszlimok nevez

3. buddhista hívők Buddha tisztelik

4. Izrael élő zsidók hivatalos nyelv héber

5. India ősi vallás hinduizmus

109. Olvasd el!

„ – Hol vannak az emberek? – kérdezte később a kis herceg. – Itt a sivatagban olyan egyedül van az ember.

– Nincs kevésbé egyedül az emberek közt sem – mondta a kígyó.”

Antoine de Saint-Exupéry: A kis herceg

110. Magyarázd meg, hogy miről szól ez a regényrészlet!

Pályaorientáció

Készült a Miskolci Egyetem

EGYÜTTTALADO
MIGRÁNS GYERMEKEK AZ ISKOLÁBAN

Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.
egyutthalado@uni-miskolc.hu

111. Bontsd elemekre a *pályaorientáció* szót!

a) Bontsd szavakra! _____

b) Bontsd szótagokra! _____

112. Olvasd el!

Az *orientál* szó azt jelenti, hogy 'irányít, útbaigazít, tájékoztat, felvilágosít'.

113. Mit jelent akkor az *orientáció* szó? Alkoss az előző mondat igéiből *mi?* kérdésre válaszoló főneveket!

114. Válassz! Húzd alá, amelyik igaz rád!

Több válasz is lehetséges.

Mivel szeretsz inkább foglalkozni?

emberekkel állatokkal tárgyakkal

Mit szeretsz inkább?

irányítani elvégezni a munkát

sokat tanulni keveset tanulni

sok szabadidőt sok munkát

115. Válassz az előző és a következő feladat szavaiból tíz főnévi igenevet (-ni)! Keresd meg a szótő és a toldalék határát! Válaszd le függőleges vonallal!

foglalkoz-|ni

116. Mit szeretsz csinálni? Húzd alá!

énekelni, szerelni, rajzolni,
festeni, sportolni, zenélni, olvasni,
számokkal foglalkozni, beszélni,
verset szavalni, ruhákat tervezni,
gondolkodni, írni, játszani,
számítógépezni, kertészkedni,
táncolni, varrni, fotózni

Ha nincs a felsoroltak között, amit szeretsz csinálni, írd le ide!

117. Az aláhúzott tevékenységek közül melyeket tudod a legjobban? Egészítsd ki a mondatot!

A legjobban _____ tudok.

118. Csoportosítsd a 116. feladat tevékenységeit! A **-ni** végződésű igéket alakítsd **mi?** kérdésre válaszoló főnévvé (**-ás, -és**)!

mozgásos tevékenység: _____

művészeti tevékenység: _____

logikai-matematikai tevékenység: _____

nyelvi tevékenység: _____

térbeliséggel kapcsolatos tevékenység: _____

zenei tevékenység: _____

119. Melyek azok a szavak, amelyeket -ás, -és végződés nélkül képeztél?

120. Kösd össze az egymáshoz tartozó alakokat!

zenélnetek	(te)neked	játszania
olvasnod	(én)nekem	rajzolniuk
írnom	(mi)nekünk	(ő)neki
	(ti)nektek	sportolnunk

121. Alkoss mondatot az összekötött szóalakokkal! Használd a **kell, lehet, szabad segédigéket!**

122. Válassz az előző feladatok cselekvései közül! Egészítsd ki a mondatokat a főnévi igenév megfelelő ragozott alakjaival!

Pl. Katinak a versenyen szavalnia kell.

Tasnimnak a matekórán _____ kell.

Neked az udvaron _____ kell.

Alinak a magyarórán _____ kell.

Bálintéknak az edzésen _____ kell.

Nektek a munkahelyeteken _____ kell.

A színészeknek a színpadon _____ kell.

123. Melyek a *kedvenc* tantárgyaid? Sorold fel!

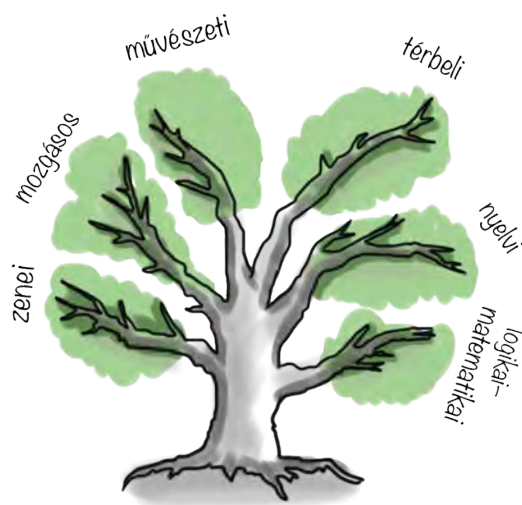

124. Készítsetek osztály-képességfát! Egy nagy lapra vagy kartonra rajzoljátok olyan fát, amelynek hat ága van!

A rajz címe: **Képességfa.**

Az ágakra ezt írjátok:

1. zenei, 2. mozgásos,
 3. térbeli, 4. művészeti,
 5. nyelvi, 6. logikai-matematikai
- képesség. Egy tanuló több ágra is kerülhet.

125. Olvasd el!

Húzd alá azokat az igéket, amelyek többes szám első személyben állnak!

Az *életút* is egyfajta út. Saját utunk, amelyet részben mi magunk, részben környezetünk irányít. Sokan hisznek abban, hogy egy felsőbbrendű lény irányítja utunkat az életben. Az *életpálya* is olyan, akár egy autópálya. Haladunk rajta, olykor megállunk, azután ismét elindulunk, majd fékezünk, később gyorsítunk. Ha akadály állja utunkat, kikerüljük. Sokszor előzünk és kanyarodunk, hogy célba érjünk.

EURÓPAI INTEGRÁCIÓS ALAP

126. Alkoss összetett szavakat a megadott alakok segítségével úgy, hogy az út szó vagy előtagja, vagy utótagja legyen! Írd a vonalra a megalkotott szavakat!

terelő

vonal

kereszteződés

hiba

föld

hadi

köz

ÚT

127. Olvasd el!

A KRESZ szabályok gyűjteménye, a közutak közlekedését szabályozza. Az életünket is szabályok, elvárások irányítják.

128. Mit jelentenek az alábbi közúti táblák?

129. Írj egy történetet, amelyben bemutatsz egy élethelyzetet! Használd a fogalmazásodban az előző feladat közúti tábláinak jelentését úgy, hogy emberi élethelyzetet jelenítsenek meg!

130. Olvasd el!

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer négy ember. Név szerint: **Mindenki**, **Valaki**, **Bárki** és **Senki**. Egy szép napon szóltak **Mindenkinek**, hogy akadt egy fontos munka, amit sürgősen meg kell csinálni. **Mindenki** biztos volt benne, hogy **Valaki** megcsinálja. **Bárki** megcsinálhatta volna, de **Senki** sem csinálta meg. **Valaki** nagyon dühös lesz ezért, mivel ez **Mindenki** dolga lett volna. **Mindenki** úgy gondolta, hogy **Bárki** megcsinálhatná és **Senki** nem vette észre, hogy **Mindenki** kerüli a munkát. Végül **Valaki** lett az, akit **Mindenki** okolt, mert **Senki** nem csinálta meg azt, amit **Bárki** megtehetett volna.

131. Írd ki a történetből a négy névmást!

132. Válaszolj a kérdésekre a történet alapján!

Kinek *kellett volna* a munkát elvégeznie? _____

Ki *csinálhatta volna meg* a munkát? _____

133. Tegyé fel hasonló kérdéseket a szöveg alapján!

134. Olvasd el!

A *pályakorrekció* azt jelenti, hogy ha valaki elégedetlen a munkájával, ha nem találja örömét a szakmájában vagy ha új lehetőséget talál, akkor pályát módosít, pályát változtat.

135. Bontsd elemekre a *pályakorrekció* szót!

a) Bontsd szavakra!

b) Bontsd szótagokra!

136. Mit jelentenek a közmondások?

Jobb későn, mint soha.

A járt utat a járatlanért el ne hagyd!

A JÖVŐ – A CÉLOK

137. Olvasd el! Milyen a sikeres ember? Húzd alá!

A *siker* minden ember életében mást jelent. Az *sikeres*, aki olyat csinál az életében, amit szeret. A *sikerhez* sokszor szorgalom kell és sokszor szerencse is. Mindenki szeretne *sikeres* lenni. A *sikeres* ember boldog.

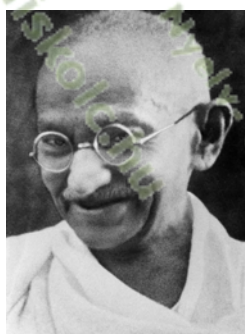
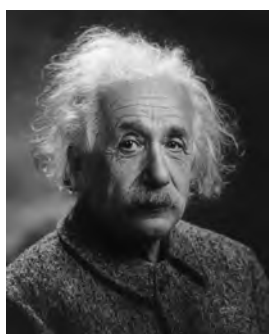
138. Húzd alá azokat a *tulajdonságokat*, amelyek szerinted ahhoz kellenek, hogy valaki *sikeres* legyen!

kitartás, felelőtlenség, komolyság, határozottság, szertelenség, jó kapcsolatok, szerencse, határozatlanság, ügyesség, kreativitás, sok pénz, információgazdagság

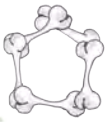

139. Felismered, ki van a képen? Írd a kép alá a személy nevét! Sorolj fel olyan *tulajdonságokat*, amiért az illető *sikeres* lehetett!

140. Alakítsatok 4-5 fős csoportokat!

- Válassz ki egy híres sportolót, zenészt, énekest vagy színészt! Mondj róla néhány mondatot! Ne áruld el a nevét!
- Találd ki az illető nevét! Tegyéi fel kérdéseket csoporttársadnak!
- Figyeld a játékot! Jegyezz le *milyen?* kérdésre válaszoló szavakat (mellékneveket)!
- A mellékneveket írd le közép- és felsőfokban!

141. Olvasd el!

- Aki nem dolgozik, ne is egyék!
- Ki mint yet, úgy arat.
- A rest kétszer fárad.
- Tétlenkedésből nem lehet megelni.

142. Magyarázd meg, mit jelentenek ezek a szólások, közmondások!

- _____
- _____
- _____
- _____

143. Melyik ige alakja az 1. közmondás **egyék** szava?

144. Egészítsd ki a mondatokat a zárójelben megadott **ikes** igékkel a példa szerint!

Ég a gyertya, ég, el ne _____ (alszik)!

Akinek nincs szeretője, bort _____ (iszik)!

Szavakkal _____ (játszik), szeretettel!

eszik → egyék

E/3 kijelentő mód →
felszólító mód

145. Fogalmazd át a 141. feladat mondatait a példa szerint!

Pl. Ha dolgozott volna, ehetett volna.

146. Milyennek látod magad 20 év múlva? Egészítsd ki a mondatokat!

Van _____ (mim?)

_____ (hol?) lakom.

_____ (mivel?) foglalkozom.

A szabadidőmet _____ (mivel?) töltöm.

147. Írd be a megfelelő kérdőszót!

hová? mit? hogyan? mik?

_____ akarok eljutni?

_____ akarok elérni?

_____ akarom elérni a célomat?

_____ a terveim?

148. Egészítsd ki magadra vonatkoztatva a mondatokat a megadott igék segítségével! Pl. (én) megfigyelem.

figyel, ért, jegyezd, tanul

Meg _____ a körülöttem lévő világot.

Meg _____ az összefüggéseket.

Meg _____ a tanultakat.

Meg _____ a tananyagot.

149. Olvasd el!

Az iránytű segít a tájékozódásban. A továbbhaladás irányát mutatja. Régen az utazók, a hajósok azért használták, hogy ne tévedjenek el. A tájékozódási futás modern sport. Ebben is nélkülözhetetlen eszköz a tájoló. Minden ember próbálja megtalálni a legjobb utat. Remélem, neked is segít a könyvünk abban, hogy megtaláld hivatásodat és a helyes utat életedben.

Készült a Miskolc Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.

EGYÜTT HALADÓ
MIGRÁNS GYERMEKEK AZ ISKOLÁBAN
egyutthalado@uni-miskolc.hu

Felhasznált képek forrásjegyzéke

Készült a Miskolci Egyetem
Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.
EGYÜTTTALADO
MIGRÁNS GYERMEKEK AZ ISKOLÁBAN
egyutthalado@uni-miskolc.hu

A kiadvány készítése során a szerzők saját készítésű, valamint interneten fellelhető jogdíjmentes, közkincs (ún. Public Domain), illetve Creative Commons licensszel bíró fájlokat használtak. Ezek a fájlok az alábbi forrásokból származnak:

- <http://commons.wikimedia.org/>
- <http://www.freegreatpicture.com/>
- <http://www.freepik.com/>
- <http://www.pixabay.com/>
- <http://www.nemzetijelkepek.hu/>

- Kínai sárkány, falrészlet: Shizhao 2006. Chinese dragon.
<http://commons.wikimedia.org/>
- Lólengés: Bauken77 2003. Kunstturner Marco Baldauf beim Landesjugendturnfest 2003 in Bludens. <http://commons.wikimedia.org/>
- Aerobik: localfitness 2008. Step Aerobics Class at a Gym.
<http://commons.wikimedia.com/>
- Futball: Markbarnes 2007. Ryan Valentine scores the goal that keeps Wrexham in the Football League. <http://commons.wikimedia.com/>
- Birkózás: John Trainor 2012. Marist Wrestling 2012.
<http://commons.wikimedia.org/>
- Fallabda: Jens Buurgaard Nielsen 2006. Squash.
<http://commons.wikimedia.org/>
- Kosárlabda: Massimo Finizio 2005. Three point shoot by Sara Giauro (Phard Vomero Napoli) during FIBA Europe Cup Women Finals 2005.
<http://commons.wikimedia.org/>
- Karate: Jjskarate 2009. JJS Karate kids during training at Jack & Jill School Dojo in Bacolod City. <http://commons.wikimedia.org/>
- Vízilabda: August Dominus 2014. Vaterpolska euroligaška utakmica Juga i Pro Recca (8:7) 29. siječnja 2014. <http://commons.wikimedia.org/>
- Súlyemelés: Дмитрий Донской 1980. Soviet weight-lifter Viktor Mazin during the XXII Olympic Games. <http://commons.wikimedia.org/>
- Kajak-kenu: Chris Alger 2005. Two school relay teams sprint to the finish of day 3 of the 2005 Red Cross Murray Marathon in Echuca.
<http://commons.wikimedia.org/>
- Kézilabda: Steindy 2010. ISL-FRA European men's handball championship. <http://commons.wikimedia.org/>

- ✿ Kung-fu: Asteiner 2005. Demonstrating Kung Fu at Daxiangguo Monestary, Kaifeng, Henan. <http://commons.wikimedia.org/>
- ✿ Magasugrás: Scott Ray 2009. Women's high jump. <http://commons.wikimedia.org/>
- ✿ Autóversenyzés: Mark McArdle 2008. 2008 Canadian Grand Prix. <http://commons.wikimedia.org/>
- ✿ Rali: Leonid Mamchenkov 2009. Khalid al-Qassimi - 2009 Cyprus Rally. <http://commons.wikimedia.org/>
- ✿ Futás: Peter van der Sluijs 2013. Leades group running women marathion in Rotterdam. <http://commons.wikimedia.org/>
- ✿ Korcsolya: Chris Hau 2012. Kiss the Ice. <http://commons.wikimedia.org/>
- ✿ Teniszütő: nao2g 2008. Tennis racket and ball. <http://commons.wikimedia.org/>
- ✿ A Föld politikai térképe: Gruiz Katalin. 2013. Political world. <http://wservers.scc.losrios.edu/>
- ✿ A Kárpát-medence térképe: Központi Statisztikai Hivatal 2011. A Kárpát-medence nemzetiségi térképe. <http://www.maszol.ro/>
- ✿ Iszlám: Pak Pics 2006. The Friday Prayers at the famous Badshahi Mosque in Lahore, Pakistan. <http://commons.wikimedia.org/>
- ✿ Ferenc pápa: Casa Rosada2013. Ferenc pápa. <http://commons.wikimedia.org/>

Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.

EGYÜTTTALADÓ
MIGRÁNS GYERMEKEK AZ ISKOLÁBAN

egyutthalado@uni-miskolc.hu